

Bradul

de Hans Cristian Andersen

Creștea într-o pădure un brad tânăr. Creștea într-un loc bun, unde avea aer și soare mai mult decât suficient. În jurul lui creșteau tovarăși mai în vârstă, brazi și pini. Dar bradul cel mic era foarte nerăbdător să ajungă mare, și se grăbea să crească. Nu se gândea la soarele cald și aerul proaspăt și nici nu-l interesau copiii din sat care treceau pe lângă el râzând și glumind, plecați la cules de fragi și zmeură. Câteodată veneau cu un coș plin sau cu fragi înșirați pe o trestie, se așezau în jurul brăduțului și ziceau:

- Ah, ce frumos e!

Dar brăduțul nu voia să audă nimic din ce spuneau.

În anul următor i-a crescut un inel, și după încă un an, unul și mai mare; - și astfel întotdeauna se poate afla vârstă unui brad, după numărul inelelor.

- Ah, dacă aș fi la fel de mare ca ceilalți arbori - suspină brăduțul - și aș putea să-mi întind ramurile de jur-împrejurul meu și să zăresc din vârf întreagă lume! Păsările și-ar face cuib în ramurile mele și, când ar suflă vântul, vârful meu s-ar clatină cu multă solemnitate.

Nu se bucură de razele soarelui, nici de păsări, nici de norii roșietici care treceau pe deasupra lui la răsăritul soarelui și în amurg.

Când a venit iarnă și zăpadă albă scânteia în jurul lui, adesea venea în fugă o iepuroaică și sarea peste el; oh, ce enervantă era! Dar au trecut două ierni și, în cea de-a treia, arborele era atât de mare încât iepurica n-a mai putut decât să alerge în jurul lui. Oh, să crești, să crești, să te faci mare și să ajungi bătrân este singură bucurie din această lume, se gândea copacul.

Toamna veneau mereu tăietorii de lemne și tăiau câțiva dintre arborii cei mai mari. An după an trecea și tânărul brad, care deja crescuse mult, începea să tremure ori de câte ori îi vedea pe tăietori, căci uriașii, splendorii arbori, cădeau la pământ cu un zgomot îngrozitor. Le tăiau ramurile și păreau goi, lungi și subțiri; de-abia dacă-i mai recunoștea, dar erau încărcăți în căruțe și caii îi scoteau din pădure. Încotro se duceau? Ce destin îi aștepta?

Primăvară, când se întorc rândunelele și berzele, le-a întrebat bradul:

- Voi știți unde sunt duși? V-ați întâlnit cu ei?

Rândunelele nu știau nimic, dar braza a rămas pe gânduri, apoi dădu din cap și spuse:

- Da, cred că da. Am întâlnit multe vapoare când zburăm spre Egipt. Aveau niște catarge magnifice; aș zice că erau ei, miroseau a brad. Te rog să primești felicitările mele, căci...se înălțau atât de majestuos!

- Af, dacă aș fi destul de mare că să zbor pe deasupra mării! Cum e marea? Cu ce seamănă?

- Ei, nu-i ușor de explicat, a spus braza și și-a luat zborul.

- Bucură-te de tinerețea ta - i-au spus bradului razele soarelui - bucură-te de statura ta, de viață care este în ține!

Vântul a sărutat copacul, vărsând câteva lacrimi asupra lui, dar bradul nu auzea. În apropierea Crăciunului au fost tăiați mulți arbori tineri, care nu erau mai vârstnici decât bradul nostru, care în continuare nu avea liniște, dorind mereu să plece. Acești arbori tineri, care erau și cei mai frumoși, și își păstrau bine ramurile, erau încărcăți în căruțele trase de cai și dispăreau din pădure.

- Unde vor ajunge? - se întreba bradul -. Nu sunt mai mari decât mine, doar unul e mai mic. De ce își păstrează toate ramurile? Unde îi duc?

- Noi știm noi știm! - piuiră vrăbiile -. Ne-am uitat prin ferestre, acolo, în oraș. Noi știm unde îi duc! Oh! îi așteaptă o splendoare și o glorie mai mari decât ți-ai putea imagina. Am privit prin ferestre și am văzut că îi pun în centrul unor saloane confortabile și îi împodobesc cu lucruri de mare preț, mere aurii, brișe cu miere, jucării și sute de lumini.

- Și apoi? - întreba bradul, tremurând cu toate ramurile -. Și apoi? Ce se întâmplă apoi?

- N-am mai văzut, dar era minunat.

- Oare mă vor lua și pe mine pe acest drum al strălucirii? - se bucură copacul - E mai bine chiar decât să traversezi marea! Sunt atât de bucuros că vine Crăciunul. Acum sunt la fel de înaltă ca cei care s-au dus anul trecut. Oh, dacă aș fi și eu în căruță! Dacă aș fi deja în confortabilul salon, înconjurat de atâta strălucire și onoare! Și apoi? Da, trebuie să am ceva și mai bun, ceva mai frumos, căci dacă nu... De ce mi-ar trebui toate podoabele astea? Trebuie să se întâmple ceva mai important, mai frumos. Dar ce? Oh, cât mi-o doresc! Cu câtă nerândare am așteptat! Nici eu-însumi nu-mi dau seama ce mi se întâmplă.

- Bucură-te - au spus aerul și soarele - Profită de tinerețea ta în aer liber!

Dar nu se bucură de nimic; creștea și creștea, și iarnă și vara rămânea verde, verde-închis. Văzându-l, oamenii spuneau:

- Ce copac frumos!

Și de Crăciun, el a fost primul pe care l-au tăiat. Toporul s-a înfipt adânc în lemn. Copacul a căzut la pământ cu un geamăt. A simțit o durere, o stare de leșin, și n-a mai avut gânduri fericite. A simțit durerea de a fi smuls din căminul sau, din locul în care crescuse. Știa că niciodată nu-și va revedea tovarășii iubiți, nici micuții arbuști și florile care creșteau în jurul sau, și poate nici măcar păsările. Călătoria nu avea nimic plăcut.

Ajuns la destinație, a fost descărcat în curte, împreună cu ceilalți arbori, și a auzit un bărbat spunând:

- Este superb! Îl luăm pe asta.

Apoi au venit niște servitori în uniforme și au dus bradul într-un salon frumos. Pe toți pereții erau agitate portrete, și lângă marea sobă de porțelan erau niște vase chinezești cu capace sculptate în formă de lei. Erau acolo balansoare, canapele imbricate în mătase, cărți scumpe, cu ilustrații pe foița de aur și jucării scumpe, de sute de coroane - cel puțin, după cum spuneau copiii -. Și arborele a fost pus într-o cutie mare plină cu nisip; dar nimeni nu putea să vadă că era doar o cutie, pentru că era învelită cu o pânză verde și așezată pe un imens covor persan. Cum tremură copacul! Ce urmă să se întâmple? Atât servitorii, cât și domnișoarele din casă au venit să-l împodobească. L-au atârnat de ramuri niște plase mici, făcute din hârtie colorată; fiecare plasuta era plină cu caramelle; mere și nuci aurite atârnavă că și cum ar fi crescut acolo și peste 100 de lumânările roșii, albastre și albe au fost fixate pe ramuri. Păpuși care păreau vii - arborele nu mai văzuse niciodată ceva asemănător -

atârnau de ramuri, și chiar în vârf i-a fost pusă o stea mare de hârtie aurită. Totul era extraordinar.

- Noaptea asta! - spuneau toți - Noaptea asta va fi plină de strălucire!

“Oh - s-a gândit arborele - ce bine-ar fi să fie deja noapte și toate luminile să fie aprinse și să strălucească! Și ce s-e va întâmplă? Vor veni copacii din pădure să mă vadă? Vor veni în zbor vrăbiile la fereastră? Voi prinde rădăcini aici și voi continua să trăiesc așa împodobit și iarnă și vara?”

Erau multe pe care nu le știa, nu vi se pare? Și îl dureau scoarța din cauza neliniștii, și durerea de scoarță pentru un copac este că durerea de cap pentru noi.

În cele din urmă au aprins lumânările. Câtă strălucire, câtă splendoare! Arborele tremură din toate ramurile, mai ales că una dintre ele i-a luat foc de la o lumânare. Of, ce tare dureau!

- Dumnezeu! strigară domnișoarele și o stinseră repede.

Atunci arborele n-a mai îndrăznit să miște nici măcar un ac. Oh, era oribil! Îi era atât de frică să nu piardă ceva din orbitoarea lui frumusețe; era amețit de atâta strălucire și...deodată ușa salonului s-a deschis larg și o grămadă de copii au năvălit spre el că și cum ar fi vrut să-l răstoarne. Adulții veneau foarte serioși, în spatele copiilor; cei mici s-au liniștit un moment, dar imediat a reînceput vacarmul. Au dansat în jurul arborelui și au desfăcut cadou după cadou.

“Oare ce fac? - s-a gândit arborele _ Ce o să se întâmple?” Și lumânările au scăzut, aproape ajungând la ramuri sic and s-au consumat, le-au stins, și atunci copiilor li s-a dat voie să scoată podoabele din pom. Ah, s-au repezit la el de aproape i-au rupt toate crengile; dacă n-ar fi avut vârful fixat de tavan, l-ar fi răsturnat.

Copiii au țopăit în jurul lui cu dulciurile și jucăriile pe care reușiseră să pună mâna. Nimănui nu-i mai pasă de arbore, cu excepția bătrânei doici, care continuă să verifice cu privirea printre ramuri, să vadă dacă nu fusese uitată vreo smochină sau vreun măr.

- O poveste, o poveste - strigară copiii, împingând un omuleț obez înspre arbore. S-a așezat sub el.

- Că și cum am fi în pădure - zise -: arborele știa că îi va face plăcere să-l asculte. Dar voi spune doar o poveste. Vreți să auziți povestea lui Ivede-Avede, sau cea a lui Terron Coscorrion, care a căzut pe scară dar s-a suit pe tron și s-a căsătorit cu prințesă?

- Ivede-Avede! - strigară unii - Terron Coscorrion! - strigară alții. Totul era o hărmălaie îngrozitoare; doar bradul rămânea tăcut și se gândea:

“Oare va trebui să intervin? Va trebui să fac ceva?”

Dar este limpede că intervenise și făcuse tot ce trebuia să facă.

Și omul cel grasuț a spus povestea lui Terron Coscorrion, care a căzut pe scară dar, totuși, a ocupat tronul și s-a căsătorit cu prințesă. Și copiii au aplaudat și au strigat:

- Povestește, povestește! - pentru că vroiau să asculte și povestea lui Ivede-Avede, dar au trebuit să se mulțumească doar cu cea a lui Terron Coscorrion.

Arborele rămânea în continuare foarte liniștit și gânditor: niciodată păsările din pădure nu povestiseră ceva asemănător.

“Terron Coscorron a căzut pe scară și totuși s-a căsătorit cu prințesă. Da, da, așa merg lucrurile în lume! - s-a gândit bradul, convins că era adevărat ceea ce povestise acel domn atât de fin - Doamne-ajută, cine știe, poate cad și eu de pe scară și mă căsătoresc cu o prințesă”, și s-a bucurat la gândul că în ziua următoare va fi acoperit cu lumânări și jucării și fructe aurite.

“Mâine n-o să-mi fie frică! - s-a gândit - O să mă bucur pe deplin de toată splendoarea mea! Mâine o să ascult din nou povestea lui Terron Coscorron și poate și pe cea a lui Ivede-Avede” și arborele a rămas în continuare tăcut și gânditor toată noaptea.

De dimineață au intrat un servitor și o servitoare.

“Acum -s-a gândit arborele- vor începe din nou să mă împodobească” dar l-au scos din salon și, urcându-l pe scări, l-au pus în pod și l-au lăsat acolo, într-un colț întunecos, unde nu ajungea lumina.

“Ce să fie asta? -s-a gândit arborele- Ce va trebui să fac aici? Ce va trebui să ascult?”

Și a rămas sprijinit de perete și s-a gândit , și s-a gândit. Și a trecut mult timp, zile și nopți. Nu urcă nimeni la el și când, în cele din urmă, a apărut cineva, a fost doar că să pună niște cutii mari într-un colț. Arborele era destul de bine ascuns, s-ar fi putut spune că fusese complet uitat.

“Acum e iarnă! -s-a gândit Arborele- Pământul e înghețat și acoperit de zăpadă, oamenii nu mă pot sădi; deci trebuie să stau aici așteptând primăvară. Bine gândit! Ce inteligenți sunt oamenii! Dacă n-ar fi însă atât de întuneric și n-aș fi atât de singur. Nici măcar un iepuraș nu trece. Era atât de plăcut acolo, în pădure, când era zăpadă și treceau iepurii țopăind. Da, chiar când sarea peste mine, deși atunci nu-mi plăcea. Singurătatea asta e insuportabilă!”

-Pi, pi!- spuse chiar atunci un șoricel, urmat imediat de un altul. Mirosiră bradul și alergară printre ramurile lui.

- E un frig cumplit! -exclamă șoricelul-.Dacă ar fi mai cald, ar fi chiar foarte bine aici. Nu-i așa, bătrâne brad?

- Nu sunt bătrân! - spuse bradul - Sunt mulți care sunt mai bătrâni că mine!

- De unde vii? - întrebară șoricelii -. Și ce știi? (erau teribil de curioși). Vorbește-ne despre locul cel mai frumos de pe pământ. Ai fost acolo? Ai fost în cămară, unde există brânzeturi și șuncile atârna sub tavan, unde se dansează peste lumânări de seau și unde intri slab și ieși gras, gras?

- Nu știu nimic despre asta - spuse bradul - dar cunosc pădurea, unde strălucește soarele și cânta păsările. Și a început să le povestească despre tinerețea lui. Șoricelii nu auziseră niciodată ceva asemănător. Au ascultat cu gură căscată de uimire și au spus:

- Oh, câte ai văzut! Ce noroc ai avut!

- Eu? - spuse bradul, și începu să se gândească la ceea ce le povestise - Da, la urmărmelor, au fost vremuri foarte plăcute și distractive. Și le povești ce s-a întâmplat în noaptea de Crăciun, când fusese împodobit cu lumânări și dulciuri.

- Oh, spuseră șoricelii - Ce noroc ai avut, bătrâne brad!

- Eu nu sunt bătrân! - a exclamat arborele - Va spun că, în iarnă în care am fost adus aici din pădure, eram în plină tinerețe, de-abia mă oprisem din creștere.

- Ce frumos povestești! - au spus șoriciei.

Și în noaptea următoare au venit însoțiți de încă patru șoriciei, că să asculte arborele spunându-și povestea și, pe măsură ce povestea, își amintea totul și se gândea:

“În ciuda a tot ce s-a întâmplat, au fost vremuri frumoase, care vor reveni. Terron Coscorron a căzut de pe scară și, cu toate astea, a devenit rege și s-a căsătorit cu prințesă. Poate și eu mă voi căsători tot cu o prințesă”

Și atunci și-a amintit despre un mesteacăn grațios care creștea în pădure și care, pentru brad, era o adevărată prințesă.

- Cine e Terron Coscorron? - întrebară șoriciei.

Și atunci bradul le-a spus toată povestea. Și-o amintea cuvânt cu cuvânt, și șoriciei s-au distrat atât de tare încât au sărit aproape până în vârful arborelui.

Noaptea următoare au venit și mai mulți șoareci și duminică s-au adăugat și două soricute. Dar au spus că povestea nu era deloc amuzantă și șoriciei, auzind asta, s-au întristat, și atunci s-au gândit și ei că nu era cine știe ce poveste.

- Și asta-i singură poveste pe care o știi?- întrebară soricutele.

- Doar asta - a răspuns arborele -. Am auzit-o povestită în cea mai fericită noapte a mea, dar pe atunci nu-mi dădeam seama cât de fericit eram.

- E o poveste foarte urâtă! Nu știi nici o poveste despre slănină și lumânări de seu? Nici o poveste despre cămări?

- Nu! - a răspuns arborele.

- Atunci mulțumim - au răspuns soricutele și s-au întors în casă.

Până la urmă nici șoriciei n-au mai venit, și arborele a început să ofteze și să suspine:

- Ce plăcut era să-i văd pe șoriciei aia răutăcioși așezați în jurul meu, ascultându-mi povestea. Acum și ei s-au dus! Nu-i nimic, osa mă distrez din nou când voi reîncepe să ies.

Dar oare când avea să reînceapă să iasă?

Și așa s-a întâmplat că, într-o dimineață au apărut oamenii din nou în pod. Au dat deoparte lăzile și cutiile și au scos arborele; l-au tarat pe podea fără să-i dea prea multă atenție, dar repede un servitor l-a împins pe scări, unde era lumina.

“Acum începe din nou viață!” s-a gândit copacul. A simțit aerul curat, primele raze de soare, și atunci a văzut că ajunsese în curte. Totul s-a petrecut atât de repede încât arborele a uitat să se privească, atât era de ocupat să se uite în jur. Curtea dădea într-o grădina unde totul înflorește. Trandafirii proaspeți și înmiresmați atârnavă peste balustradă, teii erau în floare, și rândunelele zburau și spuneau: “chuit, chuit, chuit, a venit soțul meu!”, dar nu se refereau la brad.

- Acum o să trăiesc!- a strigat plin de bucurie, întinzându-și ramurile.

Vai, erau toate uscate și galbene. Căzuse într-un colț, între buruieni și urzici. Încă mai avea în vârf steaua de hârtie aurită, care strălucea în soarele orbitor.

În curte se jucau câțiva copii veseli, care dansaseră în jurul bradului în noaptea de Crăciun. Unul dintre ei se repezi și-i smulse steaua de aur.

- Uite ce a mai rămas din pomul asta bătrân și urat de la Crăciun! -spuse, călcând pe ramurile care au scârțâit sub cizmele lui.

- Și arborele a privit toată splendoarea florilor și prospețimea grădinii, apoi s-a privit pe el și s-a gândit că mai bine n-ar mai fi ieșit din ungherul sau întunecos din pod. Și-a amintit tinerețea să în pădure, veselă noapte de Crăciun și șoriceii care , cu atât bucurie, ascultaseră povestea lui Terron Coscorron.

Sfârșit